

bolj ali manj odstopala od osnovne teme sekcije. Organizator je s tem omogočil referiranje tudi tistim prijavljenim referentom, ki se ne posvečajo problematiki, ki so jo zajele sekcije.

V vseh sekcijah so sodelovali tudi slovenski geografi, ki so v osmih referatih predstavili rezultate svojih proučevanj in ki so se bolj ali manj nanašali na obravnavano problematiko v sekcijah. Poleg tega je bila slovenska geografija zastopana s tremi referati tudi na plenarnih sestankih.

Cetrty dan kongresa je bil namenjen krajšim ekskurzijam. Dopoldne je bil ogled Smedereva (mesta, trdnjave, metalurškega kombinata) in obisk kmetijskega posestva Godomin. Popoldne pa je bil po izbiri ogled Beograda in okolice ali obisk eksperimentalne postaje za proučevanje intenzivnosti erozije v Ralji. Na teh ekskurzijah so nas organizatorji podrobno seznanili s pokrajino in geografskimi problemi krajev, ki smo jih obiskali.

Zadnja dva dneva kongresa sta bila posvečena ekskurzijam v notranjost Srbije. Udeleženci so izbirali med ekskurzijo po vzhodni Srbiji (Beograd—Požarevac—Majdanpek—Kladovo—Djerdjap—Beograd) in zahodni Srbiji (Beograd—Valjevo—Zlatibor—Kragujevac—Beograd). Na obeh ekskurzijah smo spoznali spremembe, ki so jih ti deli Srbije doživeli v zadnjem času. Zlasti poučno je bilo za tiste udeležence, ki so bili pred 21. leti na četrtem zborovanju v teh krajih.

Na koncu kongresa je bila sprejeta resolucija, kjer so postavljene strokovne, pedagoške in praktične naloge pri nadaljnjem delu jugoslovanskih geografov. Geografija naj bi se kot znanost bolj obrnila k reševanju vprašanj, pred katera je postavljena sodobna družba, s tem bi dobila dostojno mesto med drugimi vedami in si utrdila položaj tudi kot šolski predmet.

Kongres je po statutu Zveze geografskih društev Jugoslavije izvolil nove organe zveze. Ker bo XI. kongres organiziran v Črni gori, bo v naslednjih štirih letih predsedstvo in tajništvo v Titogradu (predsednik M. Radović). Predsedstvo se je povečalo od dosedanjih 10 (predsednik, tajnik in osem predstavnikov republik in pokrajin) na 11 članov. Izvoljen je bil še predstavnik Vojno geografskega inštituta iz Beograda (general D. Petrović). Poleg teh ima predsedstvo še osem stalnih članov. Izvoljeni so bili tudi člani komisij in njihovi namestniki (komisije za znanstveno delo, pouk geografije in za publikacije) ter nadzorni odbor. V vseh teh organih sodelujejo predstavniki vseh republik. Sedež posameznih delovnih področij, je tam, kjer deluje izvoljeni predsednik. Tako je vodstvo nacionalnega komiteja v Beogradu (predsednik M. Vasović), komisija za znanstveno delo v Skopju (predsednik G. Mileski), komisija za pouk v Sarajevu (predsednica N. Mastilo) in komisija za tisk v Ljubljani (predsednik I. Vrišer).

Na koncu kongresa so udeleženci sprejeli tudi resolucijo, v kateri protestirajo proti zatiranju Slovencev (na Koroškem) in Gradiščanskih Hrvatov v Avstriji.

F. Lovrenčak

Simpozij o sociogospodarskih in prostorskih problemih Slovencev v Italiji, Trst, 27.—29. januar 1977

Z ustanovitvijo Slovenskega raziskovalnega inštituta (Slori) v Trstu so Slovenci v Italiji dobili po zunanem obsegu sicer skromno ustanovo, po načinu dela, organiziranosti in po delovnih uspehih pa dejavnik, ki v strokovnem pogledu preseneča celo strokovnjake v Italiji kot tudi v SR Sloveniji. Ena od zadnjih obsežnih akcij inštituta, ki je imela namen osvetliti stanje in osnovne vzroke spreminjanja socioekonomske strukture prebivalstva na celotnem slovenskem etničnem ozemlju v Italiji, je dobila končno podobo na simpoziju v Trstu od 27. do 29. januarja 1977.

V 18 referatih so bili predstavljeni rezultati raziskav socioekonomske in prostorske strukture širših območij (npr. Beneške Slovenije, Goriške, Tržaškega) ter teritorialno ozkih vzorčnih predelov (npr. Ukev in Zabnic, občini Dreka in Grmek, Standreža, območij gradnje avtoporta pri Fernetičih in načrtovane proste industrijske cone pri Brezovici).

Med poročevalci so bili taki, ki so se prvič srečali z resnim raziskovalnim delom, kot taki, ki jim je to poklic. Njihova strokovna usmerjenost je izredno pestra, vendar so kljub temu s pomembnimi spoznanji prispevali k uspešni osvetlitvi izrazito interdisciplinarne problematike, ki je sicer v veliki meri predmet proučevanja geografije.

Slovenska geografija je doprinesla pomemben delež k uspehu raziskovanja, na simpoziju pa so poročali trije sodelavci Inštituta za geografijo Univerze. Uvodni referat V. Klemenčiča in K. Šiškoviča je prinesel pomembna nova teoretska izhodišča za opredeljevanje vloge narodnostnih manjšin v obmejnih regijah. M. Pak je ob teoretskih izhodiščih posredoval spoznanja o vlogi oskrbe na jugoslovansko-italijanskem mejnem območju. Podpisani je v delu skupinskega referata s P. Štrajnom in V. Svetino poročal o podrobni raziskavi socioekonomske strukture območja, predvidenega za prosto industrijsko cono med Bazovico in Opčinami. Raziskavo je ob strokovnem sodelovanju podpisanega organiziral Slori.

Simpozij je osvetlil osnovna gibalna spreminjanja pogojev življenja na italijanskem obmejnem območju in posledice teh sprememb za narodnostno strukturo prebivalstva. Zeleti je, da bi Slori imel toliko moči in podpore, da bi na podlagi teh rezultatov izpeljal nove raziskave.

Marijan Klemenčič

Simpozij o socialnogeografskih problemih obmejnih območij Slovenije, Ljubljana, 10. in 11. marca 1977

Sodelavci Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani so proslavili 15-letnico obstoja inštituta s simpozijem, na katerem so predstavili prve rezultate široko zasnovanega raziskovanja obmejnih območij Slovenije. Poleg uvodnega referata o rezultatih dela inštituta v razdobju 1972—1976, ki ga je podal njegov direktor prof. dr. Vladimir Klemenčič, je kar 15 sodelavcev poročalo.

Večina referatov je obravnavala obmejne probleme v severovzhodni Sloveniji ter ob jugoslovansko-italijanski meji. B. Belec je orisal prostorsko diferenciranost območij severovzhodne Slovenije v luči demografskih sprememb; V. Bračič je ocenil vlogo industrije v tem delu obmejnega sveta; dnevno in tedensko prekomejno migracijo od Mežice do Trat je analiziral M. Zgonik; M. Spes je predstavila poskus analize stopnje degradiranosti okolja v Lendavi. Geografsko problematiko na zahodnem obmejnem območju so obravnavali M. Klemenčič (Poskus opredelitve vrednosti kultiviranega kraškega sveta za slovensko narodno skupnost na Tržaškem), M. Ravbar (Nekateri geografski vidiki proste industrijske cone na Krasu), A. Gosar (Specifičnost migracij na začasno delo v tujino iz obmejnih regij SRS na primeru občin ob jugoslovansko-italijanski meji) ter D. Plut (Perspektive turističnega razvoja Koprškega Primorja in subsistem »naravnega okolja«). Splošnega problema obmejnosti v Sloveniji sta se dotaknila dva referata: M. Paka o oskrbi in D. Urankj o izobraževanju. Stiri poročila sicer niso obravnavala obmejnih problemov, vendar so bila tesno navezana na to problematiko z obravnavo nerazvitosti. Tako je bila za manj razvita območja v SRS predstavljena problematika urbanizacije (V. Kokole), prometnih povezav (M. Zagar), osnovnega šolstva (I. Piry) ter gospodarski in populacijski problemi v Pesniški dolini (B. Kert).

V okviru simpozija je bila pripravljena razstava kart, elaboratov in tiskanih del sodelavcev Inštituta za geografijo Univerze za obdobje 1972—1976.

Marijan Klemenčič